

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Tomáš Kutnohorský
Téma práce:	Mezinárodní soudní příslušnost ve sporech ze smluv Předchází nařízení Brusel I bis efektivně sporům o mezinárodní příslušnost?
Rozsah práce:	174 519 (dle prohlášení diplomanta)
Datum odevzdání práce:	20.5.2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma, které si diplomant zvolil, je tématem, které neztrácí na své aktuálnosti. Nařízení Brusel I bis patří v praxi k nejčastěji aplikovaným unijním předpisům mezinárodního práva soukromého a otázka založení mezinárodní příslušnosti v obchodněprávních sporech je pro strany i s ohledem na výsledek sporu často klíčová.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Ke zvolenému tématu je k dispozici četná odborná literatura, výkladem příslušných ustanovení nařízení Brusel I bis (resp. Bruselské úmluvy či nařízení Brusel I) se opakovaně zabýval i SDEU. Diplomant v práci využívá metody deskriptivní i analytické.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do sedmi kapitol, úvodu a závěru. K členění práce mám výhrady, jednotlivé kapitoly nejsou obsahově rovnocenné, za nevhodné považuji velmi podrobné členění na 18 podkapitol v rámci kapitoly páté, kdy některé podkapitoly obsahují méně než jednu stránku textu nebo dokonce jen jeden odstavec. Výhrady mám dále i k názvům podkapitol (např. „Článek 7“, „Odstavec 1 písmeno a“) nebo „Postavení ustanovení o mezinárodní příslušnosti“).

4. Vyjádření k práci

Na str. 7 se autor zamýšlí nad otázkou možnosti forum shopping a klade si otázku, do jaké míry se nařízení Brusel I bis s touto možností žalobce (dle diplomanta „praktikou“) dokáže vyrovnat. Zde by mě zajímalo, v čem spatřuje diplomant důvod, pro který by se nařízení mělo s „touto praktikou“ vyrovnávat a jak?

Na str. 8 autor hovoří o „českém překladu“ nařízení Brusel I bis, opravdu lze o jazykových verzích právních předpisů EU hovořit jako o překladech?

Na str. 13 diplomant uvádí, že nařízení i úmluva (bez využití zavedených zkratk) obsahují ustanovení o litispendenci a o uznání a výkonu soudních rozhodnutí, aniž by uvedl odkaz na příslušná ustanovení. Absence odkazů se v textu práce opakuje.

Na str. 16 autor konstatuje, že žádný stát nemůže spoléhat na bezkonfliktní řešení sporů s mezinárodním prvkem, pokud si pravomoc v rámci vnitrostátní právní úpravy určí výlučně sám, aniž by k takovému určení došlo ve spolupráci s dalšími státy, kterých se spory mohou v budoucnosti týkat... Toto své tvrzení by měl autor vysvětlit.

Na str. 25 autor ve vztahu k čl. 7 hovoří o svévoli a neurčitosti pravidel – co tím má na mysli?

Na str. 43 autor uvádí, že „praktice“ tzv. italského torpéda je v nařízení Brusel I bis zabráněno. Je tomu opravdu tak?

Na str. 52 diplomant konstatuje, že „pokud soud spor v mylném domnění, že je příslušný, rozhodne, nevzniká příslušnému soudu možnost řízení znovu otevřít a věc rozhodnout, protože čl. 45 nařízení Brusel I bis neumožňuje odepřít uznání rozhodnutí a jeho výkon,

pokud je původní rozhodnutí v rozporu s čl. 25.“ Týká se čl. 45 nařízení Brusel I bis opravdu nalézacího řízení? Aplikovala by se tato pravidla na řízení ve státě původu?

Z předložené práce je patrné, že autor se zvolenou problematikou zabýval a v práci prokazuje, že se ve zvoleném tématu orientuje. Je velkou škodou, že autor nevěnoval v práci větší pozornost právnímu jazyku. Jedná se o ryze odborný text, autorovy formulace tomu však bohužel často neodpovídají. Např. str. 17: „Pokud je daná věc upravena pouze jednostranně v rámci vnitrostátního práva či nedostatečně určitě v rámci dvoustranných či vícestranných smluv...“ – co tím autor myslí? Co znamená pojem jednostranná úprava? Co znamená v tomto kontextu spojení nedostatečně určitě? Dále např. str. 20 „nedává příčinu k prohlášení nepřislušnosti soudu...“, co tím autor myslí? V odborném textu by se rovněž neměly, až na výjimky, používat přímé citace.

Positivně hodnotím autorovo studium četné související judikatury SDEU. Bohužel je však třeba konstatovat, že autorovy nepřímé citace rozhodnutí, případ. stanovisek generálních advokátů ne vždy obsahově odpovídají odkazu v pozn. pod čarou. Např. na str. 23 autor uvádí, že „otázka spravedlnosti, co se týče vzájemných práv a povinností jednotlivých stran závazku, je pak otázkou odlišnou od charakteristiky závazku jako smluvního a musí být řešena samostatně a nezávisle na subsumpci jednotlivého případu pod kategorii závazků ze smluv“, a odkazuje přitom na bod 116 stanoviska generálního advokáta ve věci C-307/19.

Určitým zklamáním byl závěr práce, a to jak z hlediska formálního a stylistického – odborného jazyka, tak z hlediska obsahového. Autor se nevyjadřuje k provedené analýze relevantních ustanovení, ani k otázce, která je podtitulem jeho práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	V práci si dle diplomant klade za cíl na základě analýzy pravidel upravných v nařízení Brusel I bis a judikatury SDEU posoudit otázku, zda je systém ustanovení nařízení nastaven srozumitelně a bezkonfliktně tak, aby poskytoval komplexní návod pro určování mezinárodní příslušnosti a účinně předcházel sporům o mezinárodní příslušnost. Diplomant se v rámci práce věnuje analýze a hodnocení (i kritickému) příslušných ustanovení, bohužel se však v závěru práce k otázce předestřené již i v samotném názvu své práce vůbec nevyjadřuje.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Na základě automaticky provedené kontroly lze konstatovat, že diplomant práci zpracoval samostatně.
Logická stavba práce	Text předložené diplomové práce je logicky vystavěn, jednotlivé pasáže na sebe obsahově navazují, formální členění jednotlivých kapitol a zejména pak podkapitol nepovažuji za vhodně zvolené. K členění textu na podkapitoly jsem se již vyjádřila výše, k základním kapitolám bych uvedla, že dle mého názoru s ohledem na téma (a zejména zužující podtéma) diplomové práce bych nevěnovala samostatnou kapitolu problematice mezinárodního prvku.

Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor pracuje s českou i zahraniční (anglicky psanou) odbornou literaturou, seznam uvedených zdrojů je však poměrně limitovaný. Pozitivně hodnotím práci autora s četnou judikaturou SDEU.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Oceňuji snahu a odvalu autora vyjádřit svůj názor k jednotlivým analyzovaným ustanovením nařízení Brusel I bis, této analýze by ale mělo dle názoru oponentky předcházet hlubší studium dané problematiky v dostupných odborných pramenech.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Ke grafické podobě práce nemám připomínky. Práce obsahuje bohatý poznámkový aparát. Někdy v textu však odkazy chybí (např. str. 12).
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je napsána srozumitelně, text je logicky vystavěn. Rezervy má autor diplomové práce v odborném vyjadřování (např. str. 6 – „Toto nařízení, také přezdívané nařízení Brusel I bis...“; str. 7 – „vlídnější hmotné právo“, str. 11 – „Zahrnuje tak všechny hlavní záležitosti...“)

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě by se diplomant měl vyjádřit k otázkám, které souvisí s aplikací nařízení Brusel I bis ve vztahu ke třetím státům. Jednak by mě zajímalo, jak aplikovat čl. 7 v případě, že místo plnění je mimo území členských států EU. Dále by mě zajímal názor diplomanta na posuzování prorogační dohody ve prospěch soudů třetích států, které spadají do rozsahu věcné působnosti nařízení Brusel I bis. Dále by diplomant měl v rámci ústní obhajoby uvést závěry, ke kterým ve své práci dospěl, s ohledem na její podtitul a s ohledem na cíl, který si v práci stanovil.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Předběžně navrhuji klasifikační stupeň velmi dobře. Konečný výsledek bude záviset na ústní obhajobě.

V Praze dne 3.8.2024

doc. JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.